

<https://helda.helsinki.fi>

The Eurasian Economic Union and the big integration game / Euraasian talousliitto ja suuri integraatiopeli

Kivinen, Markku

2016-02-25

Kivinen , M 2016 , ' The Eurasian Economic Union and the big integration game / Euraasian talousliitto ja suuri integraatiopeli ' , Aleksanteri Insight - Snapshots of Eurasia , no. 1/2016 .
< http://www.helsinki.fi/aleksanteri/english/insight/AI_16_1.pdf >

<http://hdl.handle.net/10138/161011>

unspecified
publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

THE EURASIAN ECONOMIC UNION AND THE BIG INTEGRATION GAME

The Eurasian Economic Union is Russian instrument in global sphere of interest game, writes Markku Kivinen.

For us also a Union! The idea was originally **Nursultan Nazarbayev's**. In 1994, the President of Kazakhstan launched the initiative whereby the former Soviet republics would establish a joint organisation for integration. The model was adopted openly from that of the European Union. The Eurasian Union should offer a free economic space, not only for commodities, but also for capital and labour. It should also include the political structures of parliament and commission.

When the Russian economy was growing in the first decade of the new millennium, its economic weight was also becoming more attractive to the former Soviet republics. Since 2010, Kazakhstan, Belorussia and Russia have been part of the Eurasian Customs Union. At the beginning of 2015, with Armenia and Kyrgyzstan as the latest members, the customs union became the Eurasian Economic Union (EAEU or EEU), with new levels of integration.

Bordering the EU in the West and China in the East, the EEU should have great potential. This scenario is reinforced by the fact that most of the business norms within the EEU have been adopted from the EU. However, the EEU has not been recognized by the EU, not even pro forma. To understand why, we have to see that in a post-Cold War world, economic integration is at the same time also a new game affecting spheres of influence.

Recently, in New Zealand, twelve countries signed an exceptionally extensive free trade agreement. The Trans-Pacific Partnership (TPP) covers almost 40% of world economies. China and Russia are out, and after signing this document, US President **Barack Obama** said openly that this agreement is a shield against Chinese domination. In a similar vein, negotiations concerning the Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) are going on between the EU and the US. Even if Russia is not comparable to the US or China in its global economic power, the EEU is seen in Russia as its own instrument of integration and playing piece in the sphere of interest game.

In the former Soviet region, Ukraine has the most significant economic potential. Before the crisis, Russia was a bigger economic partner for Ukraine than the whole of the EU. Russia really wanted to get Ukraine integrated into the EEU. The Ukrainian crisis emerged out of the confrontation between two Unions – the EU and the EEU. Scholars have debated as to who caused this mutually exclusive choice between the two Unions in Ukraine. Anyway, after the Maidan revolution, Russia started to reinforce its sphere of interest in Ukraine through military force.

At the same time, within the EEU Russia has been very flexible towards the wishes of other participants in order to keep them on board. This has made the EEU into a kind of 'clientelist' form of integration in which the political dimension is as significant as the real economic benefits. At the same time, an ideological tone has grown stronger linking the Union with the strange and multifaceted ideology of Eurasianism. Even Nazarbayev has recently echoed weird ideas of '*superethnos*' and '*passionarnost*' as forming the specific cultural code of the EEU nations. This seems to add a new ideological dimension to the global integration game. However, **Vladimir Putin's** speeches on this issue have still been more pragmatic than ideological.

Professor Markku Kivinen is Director of the Aleksanteri Institute and Director of The Finnish Centre of Excellence in Russian Studies.

Photo: Veikko Somerpuro

EURAASIAN TALOUSLIITTO JA SUURI INTEGRAATIOPELI

Euraasian talousliitto on Venäjän väline globaalissa etupiirikamppailussa, Markku Kivinen kirjoittaa.

Mekin haluamme unionin! Idean keksi alun perin vuonna 1994 Kazakstanin presidentti **Nursultan Nazarbajev**. Hän teki aloitteen, että entiset neuvostotasavallat perustaisivat yhdessä yhdentymiseen tähtäävän organisaation. Malli kopioitiin suoraan Euroopan unionista. Euraasian unionin tulisi olla vapaa talousalue paitsi tavaroiden, myös pääoman ja työn suhteen. Unionilla tulisi olla myös parlamentin ja komission kaltaiset poliittiset rakenteet.

Kun Venäjän talous uuden vuosituhannen ensimmäisellä vuosikymmenellä kasvoi, Venäjä kävi taloudellisesti yhä kiinnostavammaksi entisille neuvostotasavalloille. Kazakstan, Valko-Venäjä ja Venäjä ovat toimineet vuodesta 2010 lähtien Euraasian tulliliitossa. Vuoden 2015 alusta tulliliitosta tuli Euraasian talousliitto (Eurasian Economic Union, lyhennettynä EAEU tai EEU) yhdentymisen samalla syvetessä. Samana vuonna siihen liittyivät mukaan Armenia ja Kirgisia.

Lännessä EU:hun ja idässä Kiinaan rajautuvalla Euraasian talousliitolla on periaatteessa valtava potentiaali. Tätä skenaariota vahvistaa myös se, että liiton sisällä liiketoiminta tapahtuu paljolti EU:sta mukauttaen lainatuilla säännöillä. EU ei kuitenkaan ole tunnustanut Euraasian talousliittoa edes muodollisesti. Sen ymmärtämiseksi, miksi näin on, meidän tulee oivaltaa, että kylmän sodan jälkeisen maailman taloudellinen yhdentymisen on samalla uudenlaista kamppailua etupiireistä.

Kaksitoista maata allekirjoitti äskettäin Uudessa-Seelannissa poikkeuksellisen laajan vapaakauppasopimuksen. Tyynenmeren vapaakauppa-alue (Trans-Pacific Partnership, TPP) kattaa lähes 40 % koko maailmantaloudesta. Kiina ja Venäjä ovat sopimuksen ulkopuolella. Allekirjoitettuaan sopimuksen Yhdysvaltain presidentti **Barack Obama** sanoikin aivan avoimesti, että sopimus on kilpi Kiinan ylivaltaa vastaan. Samaan sävyyn ovat käynnissä neuvottelut EU:n ja Yhdysvaltojen välillä kauppaa ja investointeja koskevasta kumppanuussopimuksesta (TTIP). Vaikka Venäjä ei olekaan talousmahtina Yhdysvaltojen tai Kiinan tasolla, Euraasian talousliitto nähdään Venäjällä alueen yhdentymisen ja maan oman etupiirin rakentamisen työvälineeksi.

Entisistä neuvostotasavalloista Ukrainan ta-

loudellinen potentiaali on merkittävin. Ennen kriisiä Venäjä oli Ukrainalle tärkeämpi taloudellinen kumppani kuin koko EU. Ukrainan liittyminen Euraasian talousliittoon olikin näin ollen Venäjälle todella tärkeä asia. Ukrainan kriisi syntyi tuloksena kahden liiton – EU:n ja Euraasian talousliiton – vastakkainasettelusta. Tutkijat eivät ole päässeet yhteisymmärrykseen siitä, kuka lopulta synnytti Ukrainassa toisen vaihtoehdon poissulkevan valintatilanteen kahden unionin välillä. Joka tapauksessa Maidanin kansanousun jälkeen Venäjä alkoi ajaa etuaan Ukrainassa sotilaallisin keinoin.

Samaan aikaan Venäjä on ollut Euraasian talousliiton sisällä erittäin joustava muiden jäsenten toiveiden suhteen ja halunnut varmistaa niiden mukana pysymisen. Tämä kaikki on tehnyt liitosta eräänlaisen ”asiakasyhteisön”, jossa räätälöity poliittinen ulottuvuus on yhtä merkittävä tekijä kuin todelliset taloudelliset edutkin. Viime aikoina myös ideologinen sävy on vahvistunut, kun unionia on liitetty euraasialaisuuden outoon ja monitahoiseen aatteeseen. Jopa Nazarbajev hehkutti äskettäin omituisia omaa yliveraisuutta toittavia *superethnos*- ja *passionarnost*-käsitteitä liiton jäsenvaltioiden omana kulttuurisena koodina. Tämä näyttäisi tuovan uuden ideologisen ulottuvuuden maailmanlaajuiseen yhdentymispeliin. Venäjän presidentin **Vladimir Putinin** tätä aihetta käsittelevät puheet ovat kuitenkin olleet toistaiseksi enemmän pragmaattisia kuin ideologisia.

Professori Markku Kivinen on Aleksanteri-instituutin johtaja ja Suomen Akatemian Venäjän tutkimuksen huippuyksikön johtaja